

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een man die hier niet eens mag zijn, toch een terreurdaad kan stellen

Dit is Vandaag, de dagelijkse podcast van de standaard. Ik ben Alexander Lippenveld.
Een man die hier niet meer had mogen rondlopen dode maandagavond twee
zweetse voetbalsupporters, een derde, raakte zwaar gewond.
Natuurlijk wordt dan de vraag gesteld of en waar overheid en politie steken hebben laten vallen.
Had niemand dan in de gaten dat de 45-jarige Tunisier Abdesalem Lassouet aan het radicaliseren
was
en een oorlogswapen had gekocht? Wat zijn de politieke gevolgen van deze aanslag?
En hoe wordt er in Zweden op deze terreur daad gereageerd?
Terrorisme zal nooit winnen. Ik heb dat deze morgen gezegd en ik wilde dat hier deze
vooravond opnieuw herhalen.
De terrorisme negenjaga jamais ke zwaar kleeppoor getoemd.
Dat was premier De Crow op een persconferentie dinsdagavond. We maakten dinsdag al een
podcast,
een extra podcast over de aanslag in Brussel, maar we gaan er toch nog even op door, want
ja, het was wel schrikken natuurlijk. Om te beginnen ga ik even recapituleren.
Een dag lang lag het dreigingsniveau in Brussel op het hoogste niveau, dat is niveau vier,
en dat was echt wel een tijdje geleden. Sommige Brusselse scholen bleven dinsdag gesloten
en wie niet in de hoofdstad moest zijn, werd ook aangeraad om thuis te blijven.
Blinde terreur was het maandagavond rond 19 uur in Aartje Brussel, toen een man twee
zweetse voetbalsupporters doodschoot en een derde zwaar verwonden in naam van I.S.
De dader zelf, Abdel Salaam Lassouet, werd dinsdagochtend na een tip van een getuige
aangetroffen in een Brussels café, en daar werd hij neergeschoten door de politie.
Hij raakte zwaar gewond, hij werd nog gereanimeerd, maar hij overleed later in het ziekenhuis.
In het café en ook in het huis van de dader werden verschillende wapens gevonden,
en we gaan met onze collega's proberen nagaan wat er aan deze aanslag vooraf ging,
en waar het blijft, steken heeft laten vallen, want een man die hier eigenlijk niet meer had
mogen rondlopen, die dode twee niets vermoedende burgers.
Maar kijk uit van onze binnenlander-dactie.
We gaan het hebben over Abdel Salaam Lassouet, de dader van de terreureaanslag op maandag.
Wat weten we over die man?
Wat we weten is dat hij in 2011 in Europa is binnengekomen via Lampedusa, zoals zoveel.
Daarna is hij naar Zweden gegaan, dat weten we ook zeker.
De premier van Zweden heeft dat zelf gezegd op een persconferentie, maar dat is ondertussen
ook bevestigd.
We weten niet hoe lang hij in Zweden is geweest, dat weten we toch toch niet.
Daarna is hij terug naar Itaille gegaan en dan is hij in België gekomen.
Het eerste spoor dat wij van hem hier vinden is in 2019, toen woonde hij in Jetten, een aantal
maanden,
en toen is hij naar Schaarweek verhuist en is hij eigenlijk gaan wonen in de straat waar hij tot
gisteren woonde.
Hij woont eigenlijk al vier jaar op hetzelfde adres daar.
En in ons land heeft hij Asil aangevraagd?
Ja, hij heeft in ons land Asil aangevraagd, maar blijkbaar is hij zelfs niet eens op zijn gesprek

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een man die hier niet eens mag zijn, toch een terreurdaad kan stellen

verschenen.

Zijn Asil-vraag is ook afgewezen en hij kreeg of hij hatten een bevel moeten krijgen om het land te verlaten,

maar dat is nooit kunnen aan hem betekend worden omdat hij ondertussen van adres was veranderd. Maar niemand wist waar. Ironisch genoeg is hij eigenlijk van adres veranderd in dezelfde straat. Er zijn gewoon een paar huizen verder gaan wonen, maar blijkbaar was dat bij de diensten niet bekend.

Nu goed bevel om het land te verlaten of niet, de kans dat hij zou weg gegaan zijn is natuurlijk bijzonder klein.

Daar hebben we het zo meteen nog over. We weten wat hij deed in ons land of had hij hier een leven?

We weten niet wat hij deed tot op dit moment. We hebben nog geen spoor aan werk gevonden, dat zou dan toch zwaard werk moeten zijn, maar dat vinden we niet.

Wat we wel weten is dat hij samen woonde of getrouwd was met een vrouw die kapster was, ook in dezelfde straat als waar ze woonde, en kapstelde omdat dat elke dag open was, en dan naar het schijnt ook goed rijden. Ze hadden ook samen een dochtertje van 10, 11 jaar. Die trouwens volgens de buur al op een zeer jonge leeftijd een hoofdhoek droeg, 10 jaar is het namelijk jong om dat te dragen, dus dat wijst toch wel op enige vorm van strenge religiositeit.

Dat is wat we weten tot nog toe.

En blijkbaar was hij in de buurt zeer goed gekend ook.

Hij woonde in Schaarbeek in de Huwaar-Hamwaarstraat en hij ging naar de moskee op het einde van die straat.

Daar was hij goed gekend.

En naar het schijnt, als ons vertellen, heeft hij daar een conflict gehad omdat hij plots deze zomer uit het niets

begon zelf recht te staan en te preken en heel radicale dingen te zeggen.

Dus dat is ook een beetje vreemd. Dat is wat we daar in die buurt te horen krijgen.

Ja, inderdaad. Twee tegenstrijdige dingen.

Eenderzijds een leven hier lijkt geïntegreerd in zijn gemeenschap, anderzijds radicalisering, dat is opvallend.

Ja, misschien wel, maar goed, ik durf te veronderstellen dat zijn iedereen altijd nogal radical zijn geweest.

Dat blijkt ook dan ook uit de manier waarop hij zijn dochter op voet.

Maar ja, aan de andere kant, ja, het is altijd hetzelfde riddeltje, radical zijn is niet verboden natuurlijk.

En wat ook wel blijkt, dus collega's van het Nieuwsblad hebben zo pas ook nog zijn vrouw gesproken.

En ja, die zweert met de hand op het hart dat ze nooit iets gemerkt heeft aan haar man, nooit heeft gemerkt dat hij tot zo iets in staat had kunnen zijn.

Ook tot gisteren, die vrouw heeft vlak na de aanslagen, heeft zij van kennis en filmpjes toestuurd gekregen waarop te zien was wat we allemaal gezien hebben.

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een man die hier niet eens mag zijn, toch een terreurdaad kan stellen

En die is helemaal uit de lucht gevallen, die heeft haar kind genomen en is naar de politie gelopen. Om te zeggen van kijk eens, dat is mijn man, dat is er hier gebeurd.

Dus ja, dat pleit toch in haar voordeel, dat ze het niet heeft zien aankomen en dat ze zo geëaggeerd heeft.

Ja, inderdaad. Er was niet de enige die het niet gezien had, de veiligheidsdiensten hadden het ook niet gezien, die radicalisering.

Nee, nee, er zijn een aantal tekenen geweest en de veiligheidsdiensten zijn er ook een paar keer mee bezig geweest.

En de minister van Quickenborn heeft een soort overzicht gegeven.

Ik denk, in 2016 is er eigenlijk een eerste melding geweest van de Italianen over hem.

En dat bericht was toen dat hij zo overhoog hebben om naar Syrië te trekken.

Nu, op dat moment was hij volgens ons nog niet in België.

Dus dat was een bericht over hem dat je kan terugvinden, dat je in internationale politie-databases zit,

maar dat had niet echt betrekking om België, want hij was hier nog niet.

En daarna zijn er nog een aantal dingen geweest, het meest onrustwekkende toch wel.

Dus er was die, dat was de gerucht, dat verhaal dat hij in de moskee begon, radicale dingen te zeggen.

Dat was het eerste, maar dan was er ook het feit dat hij, om een of andere reden die we nog niet kennen,

op Facebook het aan de stok kreeg met een andere Tunisier, die in Arendonk in een asielcentrum zit.

En die man voelde zich zo daarnicht bedreigd dat hij naar de politie van daar is gestapt.

En hij heeft gezegd van, kijk, die Amdeslam, dat is een gevaarlijk man,

die is in Tunisie veroordeeld voor terrorisme en voor mensensmokkel.

Politie van de Campen heeft zijn werk gedaan, maar eigenlijk uit controle bleek dat Amdeslam in Tunisie,

dus lang geleden veroordeeld was voor feiten van gemeener echt en niet voor terrorisme.

Dus ja, er was eigenlijk toevallig vandaag een vergadering over hem geplant door de veiligheidsdiensten

om te zien of het klopte dat hij radicale was of niet.

Maar ja, ondertussen was gebleken dat hij helemaal geen link had met terrorisme, dat dat fout informatie was.

Dus dat zou ook tot niets geleid hebben.

Wees jij daarvan of niet?

Nee, dat is net de ironie.

Hij wist dan niet, er ging over hem vergaderd worden, maar kon dat totaal niet weten.

En die vergadering, moeten we dat zien, Mark, is dat zo'n routine ding waarbij 500 tossiers passeren of...?

Nee, eigenlijk niet.

In de vorm van die vergadering is eigenlijk iets heel serieus.

Dat kwam natuurlijk omdat de dingen die die asielzoeker in Arendonk over hem had gezegd,

dat die echt wel erg waren, want dat hij in Tunisie een zware straat gekregen wordt voor terrorisme.

Dus ja, dan gaan er wel een aantal alarmbellen op.

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een man die hier niet eens mag zijn, toch een terreurdaad kan stellen

Dus die vergadering wordt geplant, maar ondertussen wordt aan Tunisie gevraagd, ja, klopt dat? Ja, dan blijkt dat eigenlijk niet te kloppen.

Dan blijkt hij enkel een verhoordeling hebben gekregen daarvoor, slagen en verwondingen.

Dus eigenlijk, die baloon gaat helemaal plat, maar die vergadering gaat wel nog door, of had nog moeten doorgaan.

Dus ja, dat is superironisch, wat het eigenlijk nog erger maakt.

Hij stond ook geseint.

Dus dat wil zeggen dat we hem wilden verhoren daarover, maar ja, door het feit dat de illegale in België was en geen adres...

Wist niemand waar hij was?

Wist niemand waar hij was en hoe gaat dat dan meestal mee?

Met illegale personen die geseint worden, ja, die lopen dan per toevall wel eens tegen de lamp en dan worden die opgepakt.

Maar die worden...

Die worden nooit actief gezocht?

Die worden nooit actief gezocht.

Denk zij, ze echt iets waarop hun kerst ook hebben?

Maar slagen en verwondingen, oké, kon dat niet verdoelijken, maar ja...

Slagen en verwondingen, lang geleden in Tunisie, waar hij veroordeeld is, dat is geen reden om...

Nee, natuurlijk niet.

Valt er dan iemand iets te verwijten, Mark, dat die man nog vrij liep?

Dat zal nog moeten blijken, hè.

Ik vind dat een moeilijke vraag om op te antwoorden, want je gaat natuurlijk nooit of nooit of ten nummer kunnen uitsluiten...

Dat iemand plots radicaliseert en tot zoiets in staat is, hè.

Ga je in de straat gaan wandelen, vraag het aan zijn burens, vragen het aan zijn vrouwen en die zeggen...

Wij hebben nooit iets gezien.

In hoeverre kan je dan verwachten dat veiligheidsdienst dat dan wel kunnen.

Zo performant is geen enkele veiligheidsdienst.

Aan de andere kant, wat ik mezelf wel altijd afvraag, op een bepaald moment heeft die man wel een oorlogsgeweer gekocht.

Hij moet dat op de illegale markt gekocht hebben, dat kan niet anders.

Ja, op het moment dat hij dat geweer koopt, dan kunnen we toch wel zeggen dan heeft hij radicale ideeën, maar heeft hij ook plannen, want anders koop je geen geweer.

En dat is iets wat er bij mij, want ik wel denk, ja, misschien moeten we toch dat proberen, beter detecteren, want dan zit je over die grens van radicale ideeën en heb je het al overdaden.

Ja.

Maar goed, ja, dan pak hij gewoon een keukenmeis, dat kan hij even goed pakken.

Ja, of ja.

In Brussel kan je tegenwoordig, zo wordt gezegd en dat klopt ook wel, vrij makkelijk.

Als je de juiste mensen kent, kan je vrij makkelijk oorlogswapens kopen.

Dus ja, ook dat is in veel gevallen geen rempel meer.

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een man die hier niet eens mag zijn, toch een terreurdaad kan stellen

En inderdaad, zoals je zegt, ja, is het dan niet met een geweer, dan is het met een meis, dan is het resultaat hetzelfde.

Je hebt er voorbij maanden dat terreurproces over de aanslagen van 22 maart ook gevolgd, maar dat is natuurlijk iets heel anders.

Dat was een netwerk. Hier ging het over een man die alleen handelde.

Dat kunnen we zo'n gevallen ooit uitsluiten.

Ja, ik vrees van niet.

Die netwerken, denk ik, dat dat sinds Brussel en Parijs, is de aandacht van onze veiligheidsdiensten zo scherp daarop,

dat dat heel moeilijk gaat worden om dat nog zo lang onder de radar te kunnen houden en aanslagen van dat niveau voor te bereiden.

Ja, die loonboefs, dat risico zal je altijd hebben.

Iemand die achter zijn computer stilletjes radicaliseert en bij manier van spreken op een week tijd het plan opvat om een aanslag te plegen, ja, kijk naar Frankrijk, naar die leraar in Arras.

Noem maar op, het is zo snel gebeurd en ik vrees dat we dat er nooit gaan uitkrijgen.

Zo lang dat die internationale context ook daar is, die cocktail van wat er nu in Israël en Palestijnse gebieden gebeurt,

ik denk niet dat dit uitroeibaar is of vermijdbaar.

Het is natuurlijk niet makkelijk voor de veiligheidsdiensten om controles te houden op alle mensen met mogelijke slechte bedoelingen

en op vlak van radicalisering staan op de OKAT-lijst, staan er meer dan 700 op.

Maar goed, ja, als nu gaat over mensen die illegaal in het land zijn, er zijn 100, na schatting 120.000 mensen illegaal in ons land.

Ja, en op die mensen controles houden is natuurlijk nog veel moeilijker dan op al degenen die hier legaal zijn.

Dus ja, dat is een bijna onoverkomelijk probleem, volgens mij.

Dat uitwijzingsbeleid daar gaan we op door met Bart Brinkman van onze politieke redactie.

Bart, er zijn verschillende politieën die bevoegd zijn rond deze kwestie in ons land, maar staat zich daarvoor voor asiel en migratie in die Kolde Moor, die krijgt het meeste kritiek.

Ja, zij zit alvast in de moeilijkste positie, omdat de man die die twee moorden gepleegd heeft illegaal op het grondgebied verbleef.

Dat betekent dat iedereen zich thuis ook afvraagt van hoe komt dat die man hier nog zat.

En dan moet zij beginnen uitleggen dat hij zijn procedure gestart was, dat hij een beveiliging heeft gekregen om het grondgebied te verlaten.

Of beter gezegd, het is een betekend, maar is het nooit gaan afhalen.

Dan moet zij uitleggen dat zijn adres amtsshalve geschrapt was door de dienst vreemdelingenzaken.

Met andere woorden dat men gewoon niet meer wist waar hij woonde laat staan,

kunnen de vragen stellen, wist men nog wel bij de dienst vreemdelingenzaken dat hij nog bestond.

Ja, oké.

En dus ja, begin maar, hè.

Ja, inderdaad. Het is wel een symbool van ons valente uitwijzingsbeleid, denk ik.

Ja, en dan, ja, dan zowel premier De Kro, als minister van Justitie Vincent van Quickenborn, hebben we dan toch duidelijk op de persconferentie na de veiligheidsraad, dinsdagmiddag,

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een man die hier niet eens mag zijn, toch een terreurdaad kan stellen

toch een beetje gewezen op het feit dat dat anders moet.

Dus De Kro had het over het feit dat mensen die een beveiliging hebben gekregen om het grondgebied te verlaten,

ja, dat zou dan toch ergens dwingend moeten zijn.

Een order om het grondgebied te verlaten, dat moet dwingend worden.

Vrij vertaald, als iemand uitgeprocederd is, en als er een beslissing is dat die persoon het land moet verlaten,

dan moet ervoor zorgen dat we op een dwingende manier die persoon het land kan verlaten.

Nu is het eigenlijk niet dwingend. Je krijgt dat en dan is het aan u om te beslissen wat je daarmee doet.

Maar ook Vincent van Quickenborn, die zei op een bepaald moment,

ja, de prijs die we betalen voor criminele illegale is hoog in dit land.

Illegalen kunnen niet worden teruggestuurd en ze verdwijnen dus hier onder de waterlijn.

En de prijs die we daarvoor moeten betalen, zeker als het gaat over criminele illegale, die is toch hoog en die geldt ten koste van de veiligheid van onze mens.

Dus dat zijn toch twee fingerwijzingen naar het beleid dat wordt gevoerd rond mensen zonder papieren.

En dat is de bevoegdheid van mevrouw De Moor.

Ja, inderdaad. Maar zuchtelt ons land daar niet al al jaren mee?

Ja, het is natuurlijk een heel oud verhaal en dat probleem wordt alleen maar groter normaal het aantal asielzoekers groter wordt. Dat gaat niet golven, natuurlijk.

Mijn grote golf gaat in 1516, maar we hebben op dit moment opnieuw een vrij grote golf.

Dat is al anderhalf jaar bezig. Dus we willen zeggen dat er tot 30, 35.000 asielzoekers per jaar naar ons land gaan. Als je weet dat ongeveer 40% een herkenning krijgt, dan weet je ook dat 60% geen herkenning krijgt. Als je dan kijkt naar het aantal mensen dat al dan niet vrijwillig teruggeert, dat zijn er 5000, sinds 1000 misschien, dan ben ik rond tegen naar bovenaf.

Ja, dan weet je zo dat er een aantal mensen blijven zitten. En nogal wat.

Mensen, duizenden mensen blijven dus zitten zonder papieren illegaal in ons land.

En we kunnen daar niets aan doen?

Ja, wat ga je daar in godsnaam aan doen? Het gaat om mensen. Je moet daar toch op een zeer humane manier mee omgaan. Dus dat maakt het al niet invoudig. Maar ook, ja, de groep is gewoon veel te groot. En mevrouw de Moor heeft dan een, denk ik, maart dit jaar bij het bevestigde asiel. Ik hoor het gezicht. We moeten dat beleid aan klampen er maken. Dus met andere mensen die hun beveiliging krijgen, moeten we aanklappen om met hen ervoor te zorgen dat ze tot het besef komen, dat ze eigenlijk geen toekomst hebben in België en dus beter terugkeren naar hun land.

Landen moeten accepteren om hun eigen onderdanen terug te nemen. En als landen niet meewerken,

moeten wij schouder aan schouder sterker reageren en maatregelen nemen, met betrekking tot handels

investeringen, ontwikkelingssamenwerking, het visiebeleid. Dat is wat we moeten doen om die landen

tot terugkeersamenwerking te bewegen. En daar moeten we sterker op inzetten. Dat was echt

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een man die hier niet eens mag zijn, toch een terreurdaad kan stellen

gemerkt

toen ik in Tunisie was in maart om daarover te spreken.

Hoe ga je dat organiseren? Want het gaat echt om duizenden mensen. Gaan we duizenden ambtenaren daarvoor inzetten? Dat denk ik niet. Er is gewoon geen geld voor. Dus ik denk dat dat dan zo'n beetje praat voor de vak is. Ik denk dat dat ook een beetje de onmacht bewijst van mevrouw de Moor. En dat kan je haar persoonlijk niet aanvrijven, want dat was evengoed een probleem bij allerlei voorgangers. Dat het terugkeerbeleid, dat is het lastigste onderdeel van het asielbeleid. En iedereen is erover eens dat je een terugkeerbeleid nodig hebt, want anders heb je eigenlijk geen beleid. En ten slotte, en dat is ook niet onbelangrijk, je hebt natuurlijk ook landen nodig die toelaten, dat hun onderdanen terugkeren. En ook dat wil wel eens steegevalen. En dan verwees Vincent van

Quickenbornen met een beschuldigende vinger naar de noordafrikaanse landen. En dan gaat dat natuurlijk

vooral over Algerije, Tunisie en tot op zeker hoogte ook wel Marokko. Het is wel pijnlijk duidelijk geworden dat onze veiligheidsdiensten botsen op de onwill van bepaalde noordafrikaanse landen om hun illegale terug te nemen. Hoeveel mensen zijn er zo al teruggekeerd dit jaar? Ja, ik en alle cijfers niet uit mijn hoofd, maar bijvoorbeeld voor Tunisie heeft mevrouw de Moor vandaag medegedeeld dat het nog in 20 mensen waren. Dus ja, dat is heel weinig. Dus dan weet je dat het een

heel moeilijk proces is als je beseft dat het potentieel om honderden misschien duizenden mensen gaat. Ja, kunnen er politieke gevolgen zijn voor de Moor? Bart, riskeert ze haar job? Ja, dat is moeilijk te voorspellen. Soms krijgt politiek een bepaalde dynamiek waar je moeilijk onderuit kunt en dan meestal op het einde van de dag ligt jouw hoofd op tafel. Ik weet niet of het in dit geval zal gebeuren. Ik denk niet dat CDNV toelaat dat zij hiervoor de rekening krijgt, maar ik denk wel dat mevrouw de Moor op het moeilijkste moment van haar carrière staat.

Kijk, dit is een vreselijke moordpartij, maar het eerste wat de mensen zich thuis afvragen is van, ja, maar die man mag hier niet zijn. Dat is logisch. En dan kun je een hele ingewikkelde uitleg geven om te verklaren waarom dat komt, maar nog altijd gaan mensen zeggen, ja, maar die mag hier niet zijn. En dan weet je natuurlijk dat er zeker één partij is die daar heel gereedig van gebruik zal maken in hun propaganda. Dat is Vlaans hoelang natuurlijk. Absoluut. Wat we wel met zekerheid kunnen stellen, is dat Nicole de Moor het Europees voorzitterschap, waarin ze dat migratie pakt, moeten afronden, ja, niet echt onder een goedgesternte zal starten, natuurlijk. Ja en nee, op tenminste zal het ook, denk ik voor iedereen duidelijk worden, dat de inzet wel heel groot is. Dat heeft ook Premier de Croix na de Veiligheidsraad verteld, dat je natuurlijk als je dat dwingend wil maken, zo'n bevel tot uitzetting, dat je dat eigenlijk ook in Europees verband moet doen. Want anders gaan de mensen gewoon naar een ander land

en dan verplaats je het probleem, als ik het zo mag zeggen. Dus het geeft gewoon aan dat het op Europees vlak moet gebeuren, maar ik moet eerlijk toegeven dat ik daar ook een beetje pessimistisch

ben, omdat er zijn al een aantal derde al akkoorden gesloten, maar ik moet het toch nog altijd zien, gebeuren. Straks kijken we naar Zweden en hoe er daar gereageerd wordt op de dood van hun landgenoten, maar eerst gaan we er even uit voor reclame. Ben jij ook verslingerd aan podcast?

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een man die hier niet eens mag zijn, toch een terreurdaad kan stellen

Kom dan op 10 en 11 november naar Kursaal Oostende voor de tweede editie van het podcastfestival

van De Standaard. Op de aficie, live opnames, talks en luistercessies van de grootste podcasts uit binnen en buitenland. Waaronder Nerdland podcast, de volksjurie, gossip guy, de stemmen van Aziz, de kunst van het verdwijnen, audiocollectief schik, The Legend of Scyllian en uiteraard zijn wij er ook met DS vandaag, Radar en Lacroix. Ik was gangster. Kortom, een feest voor het oor en jij kan erbij zijn. Alle info en tickets op dspodcastfestival.be.

Dominic Minten vallen ze bij het Landredactie. Bij die aanslag in Brussel kwamen twee mensen om, een raakte zwaar gewond. Toeren allemaal Zweden. Dat weten we. Hoe wordt er in Zweden gereageerd?

Hebben ze kritiek op ons land? Niet meteen. De Zwedse premier heeft vanmorgen een peskontrentie gegeven, dus hij had daar geen kritiek op België. Hij verwees wel naar Europa dat er toch meer grenscontrollers moeten zijn. Dus dat vallende migratiebeleid daar hente hij op. Hij was daar niet fors in, maar hij haalde het wel aan. Dus dat is eigenlijk de enige kritiek, als je het al kritiek mag noemen, die je hoort van de regeringszijde. Oké, was er ook op een manier zelf kritiek. De daderviseerde Zweden door die Koranverbrandingen die daar plaatsvinden in het land, hoe denken

ze daar nu over in Zweden? Daar zijn ze zich wel van bewust. De premier Christensen verwezen daar ook naar. Hij zei expliciet van, deze mensen waren een toolwit. Louder en alleen omdat ze Zweden waren, ze droegen de Zwedse kleuren. En ik belde vanmiddag nog met een Zwedse terreurexpert

en die zei ook, we mogen daar eigenlijk niet verbaasd over zijn, dat de Zweden nu doelwit zijn van terreur en veel heeft te maken met de Koranverbrandingen die daar al een tijdje aan de gang zijn. Eigenlijk vorig jaar werd daarmee gedreigd. Het was een deens-Swedse politiek activist Ras Muspaludan die daarmee dreigde en hij is dan ook begin januari heeft hij voor het eerst zo een Koranverbranding gedaan. Dat gebeurde voor de ambassade van Turkije in Stockholm en dat kreeg je meteen veel weerklank omdat de Turkse president daar een zaak van maakte. Maar eigenlijk was het al langer bezig. De terreurexpert die ik sprak heeft daar onderzoek naar gedaan en die zei eigenlijk is het begonnen in 2021. Ons stond er in Zweden een soort van protestbeweging, vooral online op de sociale media tegen het Zwedse jeugdbeschermingsrecht en de manier waarop Zweden zijn minderjarige beschermd. Veel achtergestelde Zweden zijn daar niet over te spreken. Zij vinden eigenlijk dat de Zwedse staat veel te snel ingrijpt en veel te snel kinderen weghaalt uit moeilijke situaties. Plotsling circuleerde ook het bericht online dat eigenlijk jongere kinderen van moslim origine dat die nog veel meer slachtoffer waren van die wetgeving dat veel meer kinderen van moslim ouders uit hun gezin werden gehaald en werd geplaatst. Dat klopt allemaal niet maar dat was een soort van heel sterke desinformatie campagne die dus omdat ze werd gevoerd door salafistische predigers met een enorme aanhang met miljoenen volgers in het buitenland is dat het beginne leven en is de Zwedse samenleving werd plotsling afgeschilderd als als ja als heel anti-islam. Zweden werd plotsling weggezet als de vijand van de islam en dus dat was al aan de gang in 2021 2022 en dan zijn die Koran verbrandingen daar nog eens bovenop

gekomen. Dus dat alles maakte dat Zweden eigenlijk een heel slechte naam heeft in de moslimwereld.

[Transcript] DS Vandaag / Hoe een man die hier niet eens mag zijn, toch een terreurdaad kan stellen

Zeker sinds die Koran verbrandingen zijn verschillende Zwedse ambassadeurs op het maartje groepen door arabische landen. Sommigen zijn zelfs uitgezet dus dat was al lang bezig dat verhaal.

Ja, ja, ja. We namen Dinsdag ochtend ook een podcast hierover op die we dan Dinsdag middag hebben uitgezonden. Toen zei je dat die Koran verbrandingen dat veel Zweden ja dat dat geen probleem vinden onder het mom van vrije menings uiting. Denken ze daar nu nog steeds over? Ik denk niet dat dat fundamenteel veranderd is door deze aanslag. Nee, dus dat gevoel van de Zwedse samenleving is heel tolerant, is heel inclusief. De vrijheid van menings uiting behoort tot de fundamenteën van onze Zwedse Scandinavische welvaartstaat. Dat blijft wel overijnd. Wat zij wel voelen nu is bijvoorbeeld Dagens Nieter, dat is een van de grote kranten in Zweden, schreef dat vandaag

in een commentaarstuk is het gevoel dat de Zweden zijn altijd heel trots op die waarde, die Zwedse kleuren, dat blauw en geel. Hij schreef letterlijk in een commentaar dat de Zwedse paspoort was eigenlijk de beste garantie op veiligheid. Veiligheid in het buitenland, de Zweden had een goede reputatie, maar ook veiligheid in eigen land. De Zwedse staat zorgt goed voor ons en plotseling heeft dat gevoel een serieuze knauw gekregen door wat er nu gebeurd is. Want precies die

kleuren, die Zwedse kleuren zijn nu een trigger geworden voor moslim extremisten om aanvallen te plegen. Dus dat gevoel zit daar nu toch wel in die Zwedse samenleving. En ook de Zwedse terreurexpertiek die u sprak zei van ja ik krijg vandaag, dus dinsdag, veel telefoons van mensen ook in het buitenland van zijn we nog wel veilig als Zweden. Dus ook dat gevoel leeft wel, er is ongerustheid in die Zwedse samenleving. Ja, ja, ja. Tot slot Dominik IS, dat lijkt nu helemaal terug, aangezien die man in de naam van IS, zo bewaarde hij toch, heeft gehandeld, ja, is IS

terug? Dat zou ik niet durven zeggen dat IS nu helemaal terug is. Maar wat je ook niet mag zeggen is dat IS helemaal verdwenen was, dat is niet zo. Inderdaad in Europa zijn die aanslagen voor lange tijd weg geweest, maar bijvoorbeeld in Afrika zijn er nog wel veel voeten aan de grond. Heel die Sahelregio die heel onveilig is geworden, dat komt door alakaïde, maar ook door IS, militante

bewegingen die daar nog altijd springleven zijn. En we mogen natuurlijk ook niet vergeten dat als het midden-oosten in brand staat, wat nu toch wel het geval is, dat dat gedachte goed weer sterker wordt,

dat die extremistische stemmen terug meer belang krijgen en terug meer aandacht krijgen.

Ja, ja, ja. Toen moet ik meteen. Dankjewel, graag gedaan.

Dit was vandaag de dagelijkse podcast van de standaard. Bedankt voor het luisteren. Volg ons op Spotify, Apple podcast of inderdaad ander podcast platform. In onze gratis FDS podcast kan je niet alleen ons werk beluisteren, maar ook de beste podcast tips terugvinden.

Alle credits van de podcast die je net hoorde, vind je op standaard.be, Schijne Streep podcast. Reagiere kan via podcastadstandaard.be.